

Izhaja vsako sredo in soboto.

Uredništvo in uprava lista je v Ljubljani, Krekov trg št. 10.

„RDEČI PRAPOR“ velja v Jugoslaviji mesečno 8 K; v zasedenem ozemlju (Primorju) četrtletno 9 ltr, v Avstriji, Češkoslovaški, Madžarski in Nemčiji četrtletno 36 igsl. K; v Ameriki polletno 1 dolar.

GLASILO KOMUNISTIČNE STRANKE JUGOSLAVIJE,

Prva seja Ustavotvorne skupščine.

V nedeljo so se zbrali poslanci Komunistične stranke pred Delavskim domom, odkoder so se korporativno podali na prvo sejo Ustavotvorne skupščine. Prsa so si nakitili z rdečimi trakovi z napisom: »Živela jugoslovanska sovjetska republika!« Komunisti so zasedli skrajno levo, sredino demokrati in radikali, desnico klerikalci, muslimani in po dolgem tavanju po dvorani 10 socialpatriotov. Ob 10 uri je Pašič kot najstarejši poslanec otvoril sejo s formalnim in dolgočasnim nagovorom. V svojem govoru ni omenil niti kralja, niti monarhije, nego je rabil izraze »naša država«, »naša mila domovina in naš narod«. Pašičev govor so odobraval samo radikali; demokrati in klerikaici so molčali.

Po nagovoru so poslanci izročili svoje verodajnice četvorici tajnikov, najmlajših poslancev skupščine.

Ob koncu govora so se dvignili naši poslanci s klikom: »Živela jugoslovanska sovjetska republika!« S klopi buržoaznih strank jim je odgovarjal klik: »Živela Jugoslavija!« Nato je Pašič zaključil sejo.

Na ponedeljkovi seji je bil izvoljen verifikacijski odbor, v katerega je bil od komunistov izvoljen sođr. Lemež.

Po tej volitvi je otvoril sođrug Marković debato o začasnem poslovniku, ki ga je vlada vsilila konstituenti. Izjavil je, da komunisti absolutno ne morejo sprejeti poslovnika, ki veže roke konstituenti. V istem smislu so govorili tudi dr. Mandić (jugoslov. klub), dr. Pavičić (narodni klub), Milan Lazarević (republikanec) in dr. Spaħo (musliman), ki so vsi odklonili poslovník. Ministrski predsednik Vesnić je nato izjavil, da se čudi, da so se komunistom pridružile v

njihovi zahtevi po novem poslovníku tudi druge stranke, o katerih je imel doslej drugačno mnenje. Seja je bila mestoma zelo burna.

Pred Božičem skupščina ne bo imela posebnega dela. Medtem deluje verifikacijski odbor in trajajo pogajanja za sestavo vlade, ker je prejšnja prijavila svojo demisijo.

Minister Korošec je odstopil in sedel med poslance. Njemu so sledili dr. Brejc v Ljubljani, ki je tudi podal demisijo s poverjeniki SLS. S tem so stopili klerikalci v opozicijo, dokler se zopet ne premislijo.

Ministrski svet je poveril vodstvo deželne vlade za Slovenijo vseučiliškemu profesorju dr. Leonidu Pitamicu in odredil, da vodijo posle odstopjvših poverjenikov do nadaljnjega po činu najstarejši uradniki dotičnih resortov. Poverjeništvu za soc. skrb vodi g. Ribnikar, za pravosodje dr. Ravnihar. Kakor vidimo, je vse dobro zasedeno in se ni treba bati, da bi se ta mesta ohladila.

Slovenski pošteni javnosti!

Trdovratna nepopustljivost podjetnikov tira našega rudarja v obupen boj s skrajnimi sredstvi. Spor med rudarji in podjetniki se ostri. Meščansko časopisje, ki je v Avstriji dosledno ščitilo zajedavce našega naroda, se tudi to pot trudi na vse kriplje, da zvali krivdo vsiljenega boja za zvišanje mezd na delavčeva ramena. Slovenci! Slovenke!

Bogato obložena božična miza kapitalističnega moloha in vaša beda dajeta jasen odgovor, na čegavi strani je pravica.

Sličice iz skupščine v Beogradu.

Kako si socialpatrijotje iščejo prostora po Konstituenti.

Komunisti so prišli na prvo sejo Konstituante kompaktno vsi z rdečimi znaki, na katerih je bil napis: »Živela sovjetska republika Jugoslavija!« Ko so stopili v zbornico, so našli na skrajni levi golouhega Centrumaša in socialpatrijota dr. Koruna, ki sta čuvala prostore za tistih 8 socialpatriotov in pa za klerikalce, ki so se tudi hoteli vseliti na skrajno levo. Komunistični poslanci so zasedli vse te klopi in strgali s pulov listke z napisi »soc. dem.« in »Jugoslov. klub«. Golouh in Korun sta šla žalostno sedet v zadnjo klop druge vrste. Pa pridejo samostojni z Deržičem in ju odrinejo še od tu. Patrijotična čuvaja tužno odideta v svoj »klub«, odkoder v 10 minutah pripelje minister Tone vse svoje devetore »socialiste« in jih posadi čisto na drugi konec na skrajno desnico zraven klerikalcev, kjer so presedeli prvo sejo. Kopač pa s tem ni bil zadovoljen in po dolgi prošnji so mu samostojneži dovolili, da se patrijotje vsedejo zraven Deržiča za njimi v zadnjo klop. Pri tem ostane, če ne pride med tem časom Radič.

Demokratsko - socialdemokratska ljubezen v Konstituenti.

Gospod dr. Korun, socialdemokratski poslanec Štajerske, se je na drugi seji Konstituante sprehajal pod predsedniškim odrom. Kakor vseh njegovih 9 tovarišev, je tudi on nosil na gumbnici rdečo rožco. Ugleda ga bivši minister policije in sedanjí minister prosvete, demokrat Svetozar Pribičević, skoči k njemu in ga prosi za rožco. Gospod socialist Korun se ves blažen nasmehne od visoke naklonjenosti in ves navdušen

izroči »socialistično« rožco gospodu ministru policije, ki si jo vtakne za gumbnico in se gre v sest na ministrske klopi. Patrijotje so vsi srečni. Socialdemokracija!

Kako se Toneu Kristanu mudi med poslance.

Gospod Tone Minister še ni izvoljen za poslanca, ampak bo imel pravico prihajati na seje šele čez kakih 10 dni, ko verifikacijski odsek potrdi Etbinovo dvojno izvolitev in ko ta namesto rudarju Krušiču na Štajerskem odstopi mandat milijonarju Toneu Ministru na Kranjskem. Vendar se je Toneu tako hudo skominalo po poslaniškem sedežu, da je prišel že na prvo sejo in skupaj z Golouhom sedel zraven klerikaicev, na drugi seji pa z veliko rdečo rožo zraven narodnega socialista Deržiča. O ti nestrpnosti!

Več zadreg.

Škandal je to, da volitve niso tako končale, kakor so hoteli računí buržoaznih politikov. Preje tako močne stranke so se stisnile v male, drobne strančice. Zato hite trgati volilna gesla s svojih bander in obešajo nova nanje. Načela in taktiko obračajo kakor veter petelinca na dimniku. Zbirajo se v svojih klubih in silno kljubujejo. Za kratek čas sta Protič in Davidovič navila svoje gramofone, ki godejo rodoljubne pesmi. Demokratu Tavčarju ugajajo, saj je vedno rad slišal cesarsko pesem. Davidovič in Protič ljubita svojo domovino, ker imata največ vzroka za to. To čutimo zlasti tisti, ki pijemo vodo s podplati in jemo kruh z očmi. Protič upa, da bo lepa muzika še koga privabila k mizi. Za Radiča svira skoro zaman, ker je zamudil vlak in ostal na kmetih v Zagrebu. Korošec pa je spremenil okus. V Mariboru je tudi on prepeval take pesmi po kasinu in kavarnah in

Češki proletarijat v boju.

1. Polom socialpatrijotov.

Od 25.—28. septembra je bil sklican v Pragi kongres socialdemokratske stranke. Sklicali so ga znani izdajalci proletarijata: Nemeč, Tusar in Stivin. S tem kongresom so hoteli češki socialpatrijotje pokazati vsemu svetu, da je ves proletarijat za njimi. Ali proletarijat, ki je videl vso meščansko politiko svojih »voditeljev«, jim je dobro prekrizal vse račune. Poskusili so srečo s kongresom od 26.—28. novembra, ko so prepovedali udeležbo vsem onim, ki so za III. komunistično internacionalo. Ali ravno ta odredba je uničila socialpatrijote, kajti proletarijat je stopil v vrste komunistov, ki so zaklicale ljudstvu »na bojne pozicije« in obrnil za vedno hrbet Tusarjem in Stivinom, ki so ves čas od propada Avstrije vodili meščansko politiko v stranki, parlamentu in na ministrskih stolčkih.

2. Komunistična stranka.

Jasno se je pokazal razkol v socialdemokratski stranki med desnico in levo, ko se je vrnila iz Rusije skupina čeških komunistov z Munom na čelu. Ali največjo moč je dobilo levo krilo v stranki tedaj, ko se je povrnil s študijskega potovanja po Rusiji sođr. Šmeral, kot prepričani komunist. Kljub temu, da je odločevala v stranki skupina socializdajalcev, si je pridobivala med delavstvom vedno več simpatij levice. Po njihovem kratkem delovanju in po kongresu stranke je že odšla komunistična levica kot zmagovalka. Osnovali so si svoj glavni list »Rude Pravo« (Rdeče pravo), začeli so izdajati »Svobodo«, »Ravnost«, »Komunist« itd. Komunistična levica s 1/4 proletarijata za seboj je napovedala namesto meščanske politike, revolucionarno politiko v parlamentu in na ulici.

3. »Ljudski dom v Pragi.«

Sedaj, ko nam je vse to jasno, lahko razumevamo zadnji revolucionarni

boj češkega proletarijata na vsej fronti. Od razpora med desnico in levo se je vršil v stranki večni boj za »Ljudski dom«. Nesramna socialpatrijotska desnica ni bila zadovoljna samo s tem, da so imeli kljub svoji manjšini v svojih rokah dom s tiskarno vred; zadnji čas so zahtevali, da se proglasi »Ljudski dom« za lastnino socialpatrijota Nemca, ki bi prodal tiskarno z domom — hlapcem češke buržoazije. In to so dosegli pri sodišču, ki je pač rado pomagalo iz zadrege svojim zvestim psičkom.

Ali zopet so se varali v svojih računih. Po inicijativi komunistične levice so vstali v boj proletarci Prage in vse ostale Češke, da se »Ljudski dom« izroči komunistom, ki imajo za seboj ves proletarijat. Vneli so se krvavi boji v Pragi, tem dogodkom je sledil generalni štrajk vsega proletarijata. Tako so nastopili komunistični delavci proti socialpatrijotom z bojem na ulici in s tem korakom se enačijo junaškemu boju nemškega proletarijata proti Noskeju na berlinskih ulicah in v Ruhrskem

ozemlju. Kakor so padale žrtve socialpatrijota Noskeja in Scheidemanna, tako padajo na praških ulicah žrtve proletarskega izdajalca Tusarja. Ali te žrtve bodo seme razmaha komunizma in revolucije na Češkem. Nastopu vlade in socialpatrijotov z žandarmerijo, policijo in vojaštvom je odgovoril komunistični proletarijat s proglasom:

»Fakt je, da stoji za levo ogromna večina delavstva in da se to delavstvo zaveda svojih pravic, da bo branilo svoje pravice do »Ljudskega doma« do konca. Če bo posegla v ta naš pravični boj buržoazija, bomo ukrenili, da bo imel ta boj dalekosežne posledice za vso češko republiko.

Tako je začel zavedni češki proletarijat svoj boj za »Delavski dom« in končal ga bo prejalislej z bojem za sovjetsko Češko.

Slovenski proletarijat, pojdi za češkim proletarijatom v boj proti Kristanovcem in buržoazni Jugoslaviji!

dal jo je čutiti železničarjem in tistim, ki nečejo hoditi peš. Kristan Tone bi o rajši poslušal na mehkem ministrskem stolčku, a če ne bo drugače, bo tudi s poslanske trde klopi ploskal. Sitno mu je, da se Protič zanima le za to, koliko ima takih, ki znajo dobro kimati, za volilne izdatke pa nič ne vpraša. Pašiču je zaupno povedal na uho, da je on socialist le na papirju in da jamči tudi za svojih 9 bratcev. Sicer je pa pripravljen to dokazati z dejanji. Deržič molči kot riba. Sram ga je, da ga gledajo kot separatista, ker je tako sam prišel na sejo. On je edini, ki si upa zastopati socializem z lepim priimkom. Tudi patrijot je bil in ga ne bi smeli tako prezirati. Bil je vedno za narodno dinastijo in narodno vojsko, da bo mir in red v državi. Zato garantira tudi tovariš Brandtner, ki gotovo ne pride brez bokserja v Beograd. Končno bi bilo pa vse dobro, ako ne bi ti nesrečni komunisti zbrali tako močnega zbora, ki poje tako pesem, ki gre vsem na živce in trga po patrijotskih ušesih

Še ena zadrega.

Klub socialpatrijotov, ki pravzaprav še ni klub vključil dobri volji Tonetovij se je sestel ob mnogobrojni udeležbi, svojih članov na seji, da izvoli 20 članski odbor, ki bi vodil zadeve stranke desetih članov. Klub še vedno sedi in resno pretresa pretresljivo resno zadevo. Golouh je predložil sprejem strankine himne, ki so jo do solz ginjeni takoj zapeli. Etbin dirigira. Pesem je znana: Tone gre iz gorke hiše in spomin se mu posili; dni preišlja, ki so bili in na tihem solze briše.

Sklepi plenarne seje S.S.K.S.J.

Centralni svet Komunistične stranke Jugoslavije je podal na svoji seji dne 10. decembra siedeči

Pravilnik o delu Poslanskega kluba.

Čl. 1. Poslanci so delegati Stranke, ki morajo zastopati samo stališče stranke. Poslanci so samo organi, preko katerih stranka izvaja svojo politiko.

Čl. 2. Iz takega pojmovanja parlamentarnega delovanja, ki je jasno izraženo tudi v štatutih naše stranke, sledi, da je stranka absolutni gospodar vseh naših mandatov v parlamentu. Poslanci se morajo potem, kakor vsi ostali funkcionarji, brezpogojno pokoravati sklepom Centralnega strankinega sveta odnosno njegovega izvrševalnega odbora, ki nosi za delo parlamentarne skupine polno odgovornost pred kongresom.

Čl. 3. Vsi poslanci Komunistične stranke tvorijo klub komunističnih poslancev. Klub izvoli iz svoje srede sekretarijat 5 članov. Sekretarijat poslanskega kluba tvori neposredno vez med poslanskim klubom in Centralnim izvrševalnim odborom.

Dolžnost klubovega sekretarijata je, da pravočasno obvešča C. I. O. o vseh vprašanjih, ki se stavljajo na dnevni red v skupščini. Razen tega bo sekretarijat zbiral material o vseh vprašanjih, ki jih je treba posebno obravnavati v parlamentu. O razpravljanju manj važnih vprašanj odločuje sam klubov sekretarijat. Noben poslanec ne sme nobenega niti najmanjšega vprašanja sprožiti, če ni dobil odobrenja klubovega sekretarijata. V slučaju nesporazuma odločuje C. I. O. Važnejših vprašanj sekretarijat ne more sprožiti brez znanja in odobrenja C. I. O.

C. I. O. bo imel stalne konference s poslanskim klubom ali strokovnimi sekcijami, v katere se bo klub konstituiral, in na njih se bodo razpravljala vsa važnejša vprašanja dnevnega reda

skupščine. Vendar imajo te konference samo posvetovalni značaj. Obvezne sklepe o vseh vprašanjih poda C. I. O.

Čl. 4. V parlamentu ne more govoriti noben poslanec, ako ni bil za to prej določen. Za manj važna vprašanja določa govornike klubov sekretarijat, za važnejša C. I. O. V slučaju nepričakovane in takojšnje potrebe, da se udeleži diskusije še kdo razen določenih govornikov, odločuje o tem sekretarijat.

Čl. 5. Noben poslanec ne sme izostati brez znanja in odobrenja C. I. O.

Čl. 6. V nobenem vprašanju se glasovi naših poslancev pri glasovanju ne smejo razdvojiti, vsi poslanci so obvezani glasovati v vseh vprašanjih tako kakor je to odločil C. I. O.

V slučaju, da nastane v teku ene skupščinske seje kako vprašanje nenadoma, tako da je treba o njem takoj glasovati, bo sekretarijat odločil takoj o tem.

Čl. 7. Poslanci ne morejo imeti večje plače kot najbolje plačani ostali funkcionarji v pokretu. Ves prebitok svojih prejemkov morajo oddati v strankino blagajno. V posebnih slučajih posameznih poslancev odločuje C. I. O.

Vabilo

na

ženski sestanek

ki se bo vršil

v nedeljo, dne 19. decembra v Delavskem domu, Turjaški trg 2, ob 3. uri popoldne.

Sodružice, proletarke!

Vaša dolžnost je, da se tega sestanka v obilnem številu udeležite!

Prípr. odbor ženske o.g. KSJ.

Politična sredstva slovenskih socialpatrijotov.

III.

Ali njim ne zadostujejo ta sredstva. Volitve so zahtevale, da se izrabi vse do najskečajne meje.

Že zadnjič enkrat smo poročali o letaku, ki se je pojavil na večer pred volitvami po ljubljanskih ulicah. Nek »Komunistični odbor« je pozival komunistične volilce, naj se volitev ne udeležijo, ker komunisti ne priznavajo teh volitev; če pa že hoče kdo na volišče, naj raje voli S. L. S. Letak je povzročil med našimi zaupniki veliko razburjenje, zlasti tudi zato, ker ni bila označena tiskarna, kjer se je letak tiskal. Sum je padel takoj na socialpatrijote. Ugotovili smo o stvari naslednje:

Omenjeni letak sta tiskala v Blaznikovi tiskarni v soboto popoldne gg. Rožanec, predsednik bolniške blagajne v Ljubljani in tiskar Vidmar, uslužbenec v Blaznikovi tiskarni. Tiskala sta ga v odsotnosti strojnika Jesenka na malem stroju. Ali je še stranka, ki je zmožna večje volilne sleparije?

V tiskarni so imeli poleg tega pripravljene posebne mrtvaške liste za komunistično stranko.

Na Štajerskem so hodili intrigrirati pri kandidatih, ki jih je postavila levica. Najprej so obdelovali dr. Škapina, tako da je hotel v zadnjem trenutku umakniti kandidaturu. K Škofu pa so poslali policijskega agenta Slanovca, da mu je natvezil, da so ga postavili komunisti na svojo listo brez njegove vednosti. Jasno pa je, da Škof ni dal komunistom nobenega podpisa, ker ga komunistična stranka sploh ni kandidirala, marveč štajerska levica. Štajerski levici pa se

je sam ponudil za kandidata, kar je potem tudi naknadno izjavil, ko so mu mariborski sodrugi pojasnili, kako podlo igro igrajo z njim socialpatrijoti.

Početje socialpatrijotov za časa volitev smrdi do neba. Takih sredstev se morejo posluževati le propalice, ljudje zločinske narave. In ali ste kaj drugega kot zločinci v proletarskem pokretu? Proletariat Jugoslavije in tudi Štajerske je že izrekel svojo sodbo nad vami.

Poraz izdajalcev.

Brez ozira na poraz, ki ga je zadala Komunistična stranka buržoaziji, je hujši smrten udarec, ki ga je dal jugoslovanski proletarijat izdajalcem delavskega razreda — socialpatriotom in centrumašem. Najnovejši izdajalci proletarijata, zagrebški centrumaši so si upali postaviti kandidatno listo samo v Zagrebu, kjer pa so prejeli le 360 glasov in še te najbrže pomotoma proti 3870 glasovom, ki jih je prejela Komunistična lista z nosilcem liste s. Simo Miljušem.

Po tako sramotnem porazu bodo menda sedaj ti izdajalci delavstva stisnili jezik za zobe, ki so pred volitvami z njim satansko opletali in blatili Komunistično stranko. Zaman so varali buržoazijo, češ da so nekaka sila v Zagrebu in še celo v Hrvatski, zaman so si lomili jezik, prilizujoč se buržoaziji, da ji bodo vrgli ves hrvaški proletarijat pod noge, češ ker komunisti nimajo ni enega proletarca za seboj. Zagrebški proletarijat pa jim je pokazal, s kom da je in jih je dostojno pahnil tja, kamor so oni sami vrgli sebe vrednega Bukšega.

Socialdemokratje so ravnotako doživeli katastrofalen poraz. V Srbiji, Macedoniji, Črni Gori in Dalmaciji niso smeli niti kandidirati. Korač in Divač, ki sta izprva nameravala postaviti listo v Beogradu, sta se kmalu uverila, da ne bi tamkaj mogla nabrati niti tretjine za prijavo kandidatne liste potrebnih podpisov. Pa tudi drugod, kjer so kandidirali, niso bolje odrezali. V celi Vojvodini, Hrvatski, Sloveniji, Bosni in Hercegovini so jedva s terorjem, lažmi in podkupovanjem uiočili 10 mandatov.

To je ves kapital te izdajalske drhali, ki smatra za ustvarjenje socializma kot prvi pogoj čim jače tlačenje proletarijata pod bremenom kapitalističnega proizvodjanja in čim tesnejše vprezanje proletarijata v osvajalne pustolovščine imperijalistične buržoazije.

S tem da je dal proletarijat Komunistični stranki 58 mandatov, socialpatriotom samo 10 in centrumašem, ki so vse nade nanje stavili Golouhi in Kristanovci, nobenega, povedal je proletarijat glasno vsej buržoaziji, da so ji ti izdajalci proletarijata slaba pomoč, socialpatriotom pa, da je reformizem lek, s katerim naj se socialpatriotje in centrumaši sami mažejo.

Jugoslovanski proletarijat je s temi volitvami opravičil zaupanje, ki ga polaga vanj komunistična internacionala, in on bo znal opravičiti to zaupanje tudi takrat, kadar bo šel v direktni boj za osvojitve politične oblasti.

Lenin o položaju sovjetske Rusije.

(Privatni telegram »Rote Fahne«).

Stokholm, 3. XII.

Na zadnji okrožni konferenci komunistične stranke v Moskvi je imel Lenin govor, v katerem je podal pregled o mednarodnem položaju. Izvajal je med drugim:

»Mir s Poljsko je omogočil uničenje Vrangla. Načrt, da se razdere sovjetska Rusija, se je izjalovil. Sedaj smo si pri-

borili odmor, ki bo daljši kakor sploh kedaj. Internacionalna revolucija, ki je edini pogoj naše zmage, se ne razvija v onem tempu, kakor smo mi od začetka mislili. Mi se borimo za pogoje, ki nam bodo dali možnost in silo, da pridemo do revolucije.

Četudi vidijo meščanske dežele v vojski sredstvo za obrambo proti revolucionarni nevarnosti, so prisiljeni prenehati vojno proti Rusiji. Lahko se dogode novi napadi, toda mi smo sedaj dovolj močni, da eksistiramo sredi meščanskih dežel. To nam pa omogočuje dejstvo, da je v teh deželah dozorela revolucija.

Dežela, ki se upira tri leta imperijalizmu, je neizogibno postala internacionalni faktor. Dočim dajemo koncesije Ameriki, postrujemo napetosti med Japonsko in Ameriko. To napetost bomo mi izrabili v našo korist. Potom koncesij si pridobivamo materialno in moralčno zmago nad meščanskimi deželami; te so prisiljene, da nam naš položaj utrjujejo, namesto da bi ga slabile. Mi moramo podpisovati koncesije, ker ena sama dežela ne more uničiti kapitalizma celega sveta. Dogodki na Kavkazu lahko privedejo do vojske, ki pa bo za nas izpadla dobro, ker smo močnejši.«

Ko je slikal notranji položaj sovjetske Rusije, je dokazal izboljšanje njene stanja. »Ne zadostuje,« je rekel, »da si prilastimo oblast, mi moramo podati vzorni primer državnega ustroja in moramo dokazati, da se ne zna proletarijat samo postaviti za svojo kožo, temveč da zna tudi graditi. Če tega ne bomo zmogli, nam ne pomagajo vsi vojaški uspehi nič. Vrnili bi se potem k staremu. Življenje kmetstva moramo postaviti na nove temelje. Tu pa je potreben enoten načrt. Predpogoj njega pa je, da se napelje elektrika po celi sovjetski Rusiji.«

Državno ubojstvo.

(Radničke novine).

Komunistični agitatorji umorjeni v zaporu.

Naš agitator, sodr. Zef Ljus Mark, po rodu Albanec, ki je bil od naše organizacije poslan na agitacijo — po sporočilu iz Prizrena — je bil dne 4. decembra s še dvema drugima sodrugoma umorjen v Prizrenskem policijskem zaporu. Ta umor sodr. Zefa in drugih dveh sodrugov, katerih imena nam še niso sporočena, je bil izvršen po dogovoru med okrajnim načelnikom in kamandantom orožništva v Prizrenu.

Radi tega smo sklicali za jutri protestni shod.

Strokovni pregled

Stanje pogajanj slovenskih rudarjev.

Največja želja, da se doseže sporazum med nami in Premogokopno družbo, se do sedaj ni uresničila. Kolkor bolj smo kazali voljo za sporazum, toliko trdovratnejša je ostala reprezentanca in vlada.

V naših prejšnjih poročilih smo rekli, da je deželna vlada na seji 22. oktobra odločila, da se izdela eksistenčni minimum, ki naj bi bil podlaga pogajanj.

Ko pa so spoznali, da bi se s tem lahko zadovoljili interesi delavcev na škodo družbe, je vlada takoj potom g. Strgarja poteptala prejšnji odlok na škodo rudarjem in v korist družbe in je mesto eksistenčnega minimuma predložila 10 odstotno povišanje dosedanjih plač.

Dočim so se življenjske potrebščine podražile za 47 procentov, daje vlada 10

odstotkov poviška. S tem je vlada stopila na stran družbe.

Na ta vladni predlog smo zahtevali od vlade doslednost z ozirom na odlok od 22. oktobra. Pokrajinska vlada pa je v svojem odgovoru 19. novemb. odkrito rekla, da ni več kompetentna posredovati v pogajanjih. S to svojo izjavo je vlada izkoriščevalcem prepustila svobodno voljo, da ravnajo z delavci kakor hočejo.

Ker smo spoznali, da pri pokrajinski vladi ne moremo ničesar doseči, smo se obrnili na centralno vlado v Belgradu. 27. novembra t. l. je centralna vlada odgovorila iz Belgrada, da je zapovedala pokrajinski vladi v Ljubljani, da na novo posreduje v pogajanjih.

Pokrajinska vlada v Ljubljani pa je, namesto da bi se pokorila odredbi centralne vlade, odgovorila v Belgrad: ker delavci ne pristajajo na naš predlog 10 odstotkov poviška, bi bilo brez smisla še naprej posredovati pri pogajanjih.

Po tej izjavi je danes naša delegacija šla k reprezentanci in vprašala, ali je vladni predlog 10 odstotkov poviška zadnja popustitev reprezentance. Reprezentanca je odgovorila, da ne misli nič več dati.

Delegacija je nato zopet vprašala predstavitelja deželne vlade g. Strgarja, če v resnici ni vlada več kompetentna v posredovanju, je g. Strgar odgovoril: »Deželna vlada nima pravice primorati ni ene stranke, da popusti. Ali hočejo delavci delati pod temi pogoji ali ne, ali hoče družba več plačati ali ne, v to se vlada nima pravice vmešavati.

Kakor se iz tega vidi, premogokopna družba noče in ne misli iti delavcem na roko. Deželna vlada pa indirektno tolerira družbo. Štajk je neizbežen, ker ga družba po sili hoče.

**Stavkovni odbor
saveza rudarskih delavcev.**

E. Bartulovič:

Zakaj razpadajo strokovne organizacije ali tak-ika socijalpatrijotov?

V svojem zadnjem članku sem na kratko objasnili, kdo nosi odgovornost, da naše delavstvo ne pojmuje, zakaj mora biti organizirano. S tem člankom pa hočem v kratkih primerih pokazati neko drugo bolezen, katera je pri nas popolnoma udomačena. Če pravim bolezen, delam to zaradi tega, ker je pri voditeljih strokovnih organizacij zelo udomačena in ker se je še do danes niso otresli. Mislim namreč način mezdnih gibanj, katere vodijo tako-zvani strokovni tajniki. Samo dva primera bom navedel, kajti če bi hotel navesti vsa pogajanja, ki so jih oni vodili, bi moral popisati celi R. Prapor.

Recimo, da v Ljubljani ali kje drugje kakšna podružnica stavi zahteve za povišanje plače in s tem obvesti svojo centralo. Na dolge prošnje in grožnje pošlje centrala svojega tajnika, da vodi ta pogajanja na licu mesta. Značilno je, da tak tajnik, ko pride na to mesto, obišče preje fabrikanta in ko se je do dobra z njim pogovoril, pride šele k delavcem. Kako razočarani postanejo delavci, ko ga slišijo govoriti, da je že toliko in toliko procentov dosegel, ker več pri najboljši volji ni mogoče. Začne jim razlagati, v kako težavnem položaju se nahaja fabrikant. Če pa gospoda tajnika vprašajo, zakaj gre preje k fabrikantu kakor k delavcem, se samozavestno odreže: »Moram vendar zvedeti, koliko lahko dobim, predno se začnem pogajati. Drugi način pogajanj je ta, da tajnik vzame delavske zaupnike in gre z njimi vred

k fabrikantu ali ravnatelju, kjer jih v njegovi navzočnosti prav pošteno ošteje, zakaj so tako neumni, da stavijo tako visoke zahteve. Vsak si lahko predstavlja v kako neprijetnem položaju se nahajajo zaupniki, ko jih gospod tajnik pred gospodarjem ozmerja. Iz vsega tega je razvidno, da so se strokovnih organizacij polastili gotovi elementi, ki si iz njih hočejo vstvariti neko inštitucijo za svoje osebne koristi. Čisto naravno je, da tako postopanje od strokovnih voditeljev povzroča nejevoljo, ki se kaj kmalu pretvori v odpornost in povzroča razpadanje strokovnih organizacij. Danes je delavstvo faktično spregledalo, da od teh ljudi nima pričakovati nič dobrega in se hoče otresti teh pijavk. Ker pa ti voditelji nočejo ničesar slišati, da bi se udali volji mase, zato jih mase zapuščajo in živijo brez vsake organizacije. V čem obstoja ta diktatura gospodov v Šelenburgovi ulici, bomo imeli že drugič priložnost obrazložiti in že danes sem uverjen, da bodo vsi ti samozvani komandanti prejeli pošteno plačilo za svoje razdirajoče delo.

»Slovenski Narod« in poštenost. V splošnem vemo, da zaostaja meščansko časopisje daleč za poštenostjo. Nismo pa mislili, da se nahajajo ravno pri Sl. Narodu jako vneti ljudje te vrste, ki vedo sicer toliko pisati o poštenu izobrazbi. Koliko je imajo, dokazuje jasno članek »Stavka« v št. 267. Sl. Naroda, ki je poln blatenja slovenskih rudarjev. Pisec očita komunistom, da so zato stavili tako visoke zahteve, da bi lažje vprizorili stavko. Očiten namen teh kreatur je, da napravijo iz strokovnega gibanja politično, kakor so to vražje zlobno delali ob priliki železničarske stavke. Gospodje »inteligentje« pri Sl. Narodu, zakaj ne poveste, koliko je trboveljska družba ponujala pred dvema mesecema in koliko ponuja danes. Zakaj niste takrat odprli ust, ko so inozemski kapitalisti ponujali celih 28 vinarjev poviška na dan? Dobro vemo, zakaj. Kajti poznamo ljudi, ki prejema od kapitalistov mastne plače, da lažejo in obrekujejo delavstvo. Naj stopijo gospodje od Sl. Naroda samo za en dan v jamo in poskusijo življenje trpinov, ki v spodnjih hlačah in pri največji vročini garajo v večni nevarnosti za zdravje in življenje. Potem bodo v svojih lažipolnih listih drugače pisali kot danes. Ako so danes rudarji v boju, je to krivda faktorjev, ki se cela dva mesca niso zganili, da bi rešili pereče vprašanje. Če imajo gospodje količkaj poštenja, bodo preklicali podla podtikanja. Sicer si bo pa ljudstvo samo ustvarilo sodbo o inteligenci v Knaflijevi ulici. E. Bartulovič.

Dopisi.

Kakšen prijatelj delavstva je socijalpatrijot Čobal? Dne 2. decembra se je peljal g. Čobal v osebnem vlakcu št. 43 iz Zagorja v družbi nekega Tamberja, lastnika apnenic v Zagorju in se z njim razgovarjal o političnem položaju. Dotični lastnik apnenic je vprašal Čobala, če ga je kaj razočaral komunistični vspanj pri volitvah. Čobal mu je odgovoril: Mislim sem, da dobe komunisti nekaj glasov, ali na tako število nisem bil pripravljen. Sicer pa so komunistični volilci samo nezrel narod, to so delavci, ki bi najrajši vedno stavkali in nič delali in vse uničili. Toda pri nas se mora delati ne pa stavkati. Najbrž bo danes ali jutri prišla burja in jih bode odnesla in tako bode komunizmu konec. Poglejte, oni delajo stavko za stavko in s tem velike izgube gospodarju. Take ljudi bo moral gospodar brez ozira pometati na cesto in ko bodo

to videli drugi, bodo rekli, le proč od komunistov in tako bo komunizem poginil. Ko ga je na to gospod vprašal, če mu je kaj žal za Belgradom, je Čobal odgovoril, da samo za vozni listek, ker se je doslej lahko brezplačno vozil. Da so se socijalpatrijotje vedno vezali s podjetniki in z njimi skupaj zatirali in preganjali delavstvo, to ve že vse zavedno delavstvo in sedaj je to potrdil g. Čobal sam. Koliko je bilo socijalpatrijotom Čobalu in njegovim zaveznikom za koristi in potrebe našega delavstva, je tudi sedaj izjavil Čobal, ki mu gre samo zato, da se brezplačno vozi po železnicah. Dovolj dolgo so varali delavstvo ti socijalizdajalci, ki so vedno klicali rablje in bajonete proti delavstvu, ki bi najrajši pobili in pobesili vse zavedno in trezno misleče delavstvo. Gospod Čobal, ki bi rad lačne in bose delavce skupaj s podjetniki metal na cesto, se ne spominja tistih dni, ko je on sam priromal s culico iz Nemčije in gotovo ni bil najsrečnejši, ko so ga gonili po zaporih, kar danes on želi delavstvu, katero mu je s svojimi žulji in krvjo izboljšalo položaj. Koliko zaupanja ima delavstvo v te izdajalce, je že pokazalo pri zadnjih volitvah, prihodnjič pa bo to storilo še bolj ko-renito.

Iz Bodolske Grape pri Škofji Loki nam pišejo sodrugi. Dne 25. novembra je požar vpepelil stanovanje delavca Osretkarja in zahteval dve žrtvi, njegova otroka, ki sta zgorela v hiši. Osretkarja ni bilo doma, ker je bil zaradi ene ribice, ki jo je vjel v potoku zaprt v zaporu, žena je pa isti dan peljala kozo na sejm v Škofjo Loko. Požar je izbruhnil v hlevu in se hitro povzpelo na leseno kajžico. Čudno se nam zdi, da orožniki ne iščejo vzroka tega požara, ki je zahteval dvoje človeških žrtev, ko vendar cela vas govori, da ogenj ni mogel sam nastati v hlevu, in kdo ima Osretkarja posebno na piki. Seveda zaradi enega prašička se vse spravi na noge in se vse preiškuje, za dvoje človeških žrtev se pa živ krst ne zgane.

Red v občinski pisarni v Predosljih. Volilni imenik v Predosljih je bil tako zanikrno in površno sestavljen, da bi se zamorci zgražali nad njim. Sestavljali so ga elementi, ki jim je pravica in uradna dolžnost deveta briga, to je bivši kaplan in neki dr. Basaj iz Predoselj, kateri je taval šest let po Rusiji slep in gluhi in je te lastnosti v povečani meri prinesel domov. Dasi so ti nazadnjaki spravili vse na noge, dasi so z rešilnim vozom vozili hrome, slepe in slaboumne ljudi na voliše, dasi so izpustili iz volilnega imenika okrog 70 naših volilcev, se jim je vendar povsod nos, ko so pri štetju kroglic našteji 62 komunističnih glasov. S tem je postala komunistična stranka druga najjačja moč v občini, ki bo znala pri prihodnjih volitvah te zločinsko pristranske koristolovce pošteno nagraditi za njihovo zlikovost in bo čisto pomela občinske prostore.

Iz Stražišča pri Kranju. Zadnji teden pred volitvami so socijalpatrijotje razvili divjo agitacijo s sredstvi in elementi svoje vrste. Najbolj vnet agitator je bil tovarnar in vojni dobičkar Ivan Rakovč, ki je tako plačeval za pijačo in gulaž, da je gostilna plavala v vinu. Na ta lim iz vina, salam in guljaža skuhan, je hotel loviti kaline, pa se je pošteno vrezal. Menda mu je Anton Kristan poslal kaj dolarjev, ki jih je Etbin nabiral med delavci v Ameriki. Če je pa sam kaj zraven pridedjal, mu je lahko žal, še bolj mu bo pa pri prihodnjih volitvah. Kajti takih krvososov, ki hočejo ljudi podkupovati z denarjem,

ki so jim ga nagradili revni kmetje in delavci v potu svojega obraza, so naši poštenu volici do grla siti.

Iz Kranja. V Kranju životari dobro poznan golobček, ki mu komunistična stranka dela velike preglavice. Živi pa od koruze in zrna, ki mu ga sipljejo soseski fantje in njegovi nasprotniki, ker prijatelj ima malo. Pred volitvami je ta golobček grulil in hotel oplasiti ljudi, da ne bi volili komunistično, češ, da bodo par komunistov pobesili in bodo potem vsi volilci na njegovi strani. Toda zastoj si je obrusil kljun, in zdaj se od jeze, ker je propal, grize in kavsa, ker ve in čuti, da bodo tudi za njegov kljun prišla suha leta.

Iz Kočevja nam pišejo sodrugi rudarji: Tu v Kočevju životari še klaverni ostanek Čobalove unije, to je okoli 10 mož, ki hujskajo proti našim sodrugom in jecljajo, da so komunisti pri volitvah propali. Mi bi te pametne računarje poslali v šolo k šolskim otrokom, da jih ti nauče, kaj je več, ali 58 ali 10. Mi rudarji se dobro zavedamo, kaj je unija in kaj je komunistična stranka in tudi vemo, po kateri poti mora hoditi delavstvo, da ne pride v kremplje socijalpatrijotov. Poleg te nesrečne Čobalove unije imamo tu inženjerja Stocka in paznika Arzenovića, ki delata z ljudmi kakor z živino in jih venomer zmerjata in psujeta. Isto tako postopa vodja konzuma, ki nam prodaja črve in pajčevino, nas pa zmerja z barabami, ker ga redimo s svojimi žulji. Pozivljamo našega obratovodjo, da pomete s temi ljudmi in da nastavi poštenjake. Obrnili smo se že na vlado, ki pa molči in ne da glasu od sebe.

Naša sodruga Blazutti, ki so jih odgnali v zapore v Novo mesto, sta še vedno tam. Zaprli so jih zato, kar ništa ničesar zakrivila. Bili smo zaslišani pri tukajšnjem sodišču radi tistih hudo delstev, ki jih podtikajo sodrugoma Blazutti, in dasi smo vse ispovedali, ju še niso izpustili. Čitali smo časopis »Jugoslavija«, ki piše dne 7. dec. kako visoke plače imamo rudarji in kako imenitno se nam godi. Povabili bi mi tistega gospoda od »Jugoslavije«, da pride za par dni poskusiti naše delo pod zemljo in pa naš kruh. Radovedni smo, kako bo kremžil obraz in kako bo vriskal, ko bo v slabem zraku težko kopal in ril pod zemljo po več ur na dan in zvečer grizel kruh s črvi in pajčevino in ko bo meso gledal le od daleč. Bili smo v Sibiriji, pa smo imeli mesa in kruha dovolj. Končno še to. Tisti gospodje, ki so sestavljali volilni imenik, so gledali predvsem na to, da nas ne bi bilo preveč vpisanih. Za to njihovo skrb se jim bomo še pošteno zahvalili. S komunističnim pozdravom več prizadetih.

Boštajn. Nihče ne dvomi, da je naš organist najpametnejši človek, ne samo v svoji stroki ampak povsod, kadar je treba ustreliti kakega kozla. V nedeljo je mogočno razglasil pred cerkvijo, da so komunisti krivi, da so odvzete podpore invalidom in vdovam. To pa menda zato, ker so bili na vladi in pri deželnih in državnih blagajnah doslej le klerikalci, liberalci in socijalpatrijotje. Naš organist je ves razpihnjen na komuniste in se tako jezi nad njimi, da bo svoja pluća zapravljal in pa še sapo iz orgel. Pa kaj zato. Saj gre on lahko po sapo na Sv. Kum in jo za nedeljo prinese v cekarju, če bi je v Boštajnu zmanjkalo.

Iz Trbovelj nam pišejo sodrugi: Surova oblastnost je najlepše razcvetena med trboveljskimi pazniki. V tej stroki tekmujejo med seboj zlasti trije junaki, med njimi pa prvači veliki hrulež in

derež Č., ki se dere nad delavkami, že ne morejo v snegu uspešno delati. On si je vtepel v glavo, da lahko delavke pošlje brez odškodnine domov, če delo radi slabega vremena ne gre dobro od rok. Sklicuje se na sklep od 7. okt., sklenjen v ravnateljstvu pisarni brez vednosti delavstva, ki odločno protestira proti temu sklepu in zahteva, da se razveljavi. Paznika Č. pa opominjamo, da se spomni malo nazaj, ko je tudi on služil kruh v potu svojega obraza, da bo znal preračunati muke in trpljenje delavca in brzdati svojo vročo kri.

Delavci.

Iz Vrhloga pri Sl. Bistrici nam pišejo sodrugi sledeče pismo: S težkim srcem smo čakali dneva ljudske sodbe. Tudi mi smo dali, kakor zaveden proletarijat vsepovsodi, brco korumpiranemu buržoaznemu sistemu. Kljub vsej silni agitaciji in demagoštvu nasprotnih strank in dasi je šel proletarijat prvič in tudi zadnjič cepljen v boj, smo dobili tretjino glasov. S tem so volilci pokazali, da so siti brutalnega paševanja naših dosedanjih občinskih velikašev, demagoške ljubezni do bližnjega, nikoli polnega farovškega žepa, ki je kronal svoje delo s prodajo hrastov iz župnijskega gozda. Radove in smo le, kako se bo velikanska svota porabila.

Oči se odpirajo pa tudi pristašem SKS., ko so jim nenadoma zaprli glavnega organizatorja tukajšne okolice, kateri se je že čutil kralja strank. V »Napreju« št. 1. in 2. sept. v dopisu iz Vrhloga je bilo vse njegovo delovanje jasno opisano, tudi poseti in pojedine g. postajenačelnika iz Pragerskega. Kot železniški uslužbenec, gostilničar, trafikant in ne vemo kaj še vse, zraven še velik politik in dobra dušica, znal si je pridobiti njegovo naklonjenost, za kar mu je bila dana priložnost, storiti marsikatero dobro delo, za katero ga ne sodimo mi, a upamo, da dobi zaslužen plačilo. Radovedni smo le, ali bo šel g. načelnik J. iz Pragerskega tudi sedaj s svojimi prijatelji Zvezarji k njemu v goste in na pomoč. Gliha pač vedno vkup štrih.

Ali nimate še trohico tistega, čuta sramu, da bi se sramovali, da ste se družili z ljudmi, ki nosijo tako težke madeže na svoji vesti.

Pošteni železničarje ste po nedolžnem preganjali in ker vam ni prav nič uspelo, mečete danes na cesto v službi osivele rodbinske očete, imate pa pri sebi ljubljence, med katerimi je bila tudi ta vaša vam tako draga oseba. Odstranjevali ste ljudi, ki so vam hoteli dobro; danes so vam zelo hvaležni, ker vedo, da jih na novih postajah ne bodo smatrali za roparje, temveč kot poštene ljudi upoštevali. Pazite le, da tudi vas ne odnese burja lepega dne, tista burja, ki ste jo sami povzročili. Če pa imate še kaj sramu, jo boste sami popihali in se ne šopirili. Če vam še ne zadostuje, vam zagodemo prihodnjič glasnejšo pesem.

Sodrugi rudar nam piše iz Ljublje v Bosni sledeče vrstice: Kakor delavcem v Sloveniji, tako se godi tudi nam v Ljubliji v Bosni. Zima, glad, brezposelnost se širijo. Tu spi spanje pravičnega Ljubljanskega železnega rudnika, ki bi mogel zaposljevati 7000 rudarjev čez 100 let. Buržoazija se izgovarja, da nima lokomotiv, vagonov in da ne ve kam pošiljati rudo. Pravi, da bi že načela rudnik, ako bi delavci delali za 48 odstotkov ceneje. Tako bi delavec služil 17 do 27 kron dnevno. Še premalo nas tlačijo, hoteli bi nam še kri izpiti. Kapitalistični moloh ni nikdar sit.

Nabirajte za tiskovni sklad!

Delavec Iznajditelj. Svetovna kinematografska podjetja polagajo že dolga leta važnost in obračajo pozornost na to, kako bi odpravila migljanje pri predstavah in pridobila plastične slike. Profesorji na tehničnih in drugih šolah in teoretiki so trdili, da je nemogoče odpraviti migljanje. To trditev je pa ovrzel s svojo iznajdbo ljubljanski delavec S. Ogrič, predsednik prvega slov. društva kinematografov. S tem so nedostatki, ki motijo užitek predstav, docela odstranjeni in bo marsikom, ki radi slabih živcev in oči ni mogel prisostvovati predstavam, to sedaj omogočeno. Brat S. Ogriča, spretni in znani zobotehnik v Novem mestu je že pred leti izumil varnostno napravo proti trčenju vlakov. To iznajdbo, ki je bila preizkušena in odobrena, je imela preiskovalna komisija v Bruselju. Po umiku Nemcev iz Belgije so pa iznajdbo zaplenili Francozi, ki jo še vedno tišče pri sebi kot zaplenjeno last bivše Avstrije.

Mednarodni pregled.

Množice evropskega proletarijata se izseljujejo v Ameriko.

Pariz, 2./XII. Kakor javlja »Chicago Tribune« iz Njujorka, so zastopniki 17 transatlantiških linij sporočili komisoru za priseljevanje Wallisu statistiko iz katere se razvidi, da prosi 15 milijonov Evropejcev za vozne listke. Komisar je včeraj odpotoval v Washington, da se posvetuje z voditelji kongresa o preseljevalni politiki. — Te številke dokazujejo, kako razne domovine skrbje za svoj proletarijat, ki mora iskati kruha in dela drugod. Domovina, ti si kakor zdravile!

Poljaki hočejo novo vojno.

Berlin, 9./XII. — Kakor povzame iz zanesljivih vesti je poljska vlada dala vprašanje nemški vladi, kakšno stališče bi ta zavzela v slučaju nove vojne s Sovjetsko Rusijo. Poljska vlada nadalje vpraša, pod kakimi pogoji bi nemška vlada nudila pomoč Poljski v vojni proti Sovjetski Rusiji.

Irška.

Če tudi se je Lojd Džorž nekolikokrat izjavil za pravično rešitev irskega vprašanja, izvršuje njegova vlada strašen teror. Z ene in druge strani zažigajo hiše in pobijajo ljudi. Na ta način so se razblinile vse pripovedke o angleški demokraciji. Buržoazija izvršuje svojo politiko povsodi na enak način.

Štrajk državnih uradnikov v Avstriji.

Dunaj, 7. decembra. Štrajk avstrijskih državnih uradnikov se nadaljuje. Vlada ne popušča, zaradi česa se štrajk bolj in bolj širi. Položaj se poostruje. Žandarmerija je izjavila solidarnost s štrajkujočimi. — Ravnotako so v tekstilni tovarni v Floridsdorfu pri Dunaju stopili v štrajk delavci, ki so zasedli tovarno in so delali naprej. Nato je uprava tovarne odnehala in je prišlo do sporazuma.

Delo komunistov na Grškem.

Glasilo grških sodrugov »Rhisopatis« izjavlja, da bo socialistični proletarijat Grčije nadaljeval borbo z novim Konstatinovskim režimom buržoazije z isto silo kakor proti poroženim Venizelovim liberalcem. Komunisti so v ostalem, o čemer pa buržoazno časopisje molči, pri volitvah v parlament v posameznih okrožjih doživeli velike uspehe. Tako sta bila izvoljena v važnem industrijskem okrožju Dramas dva komunisti, na katera je odpalo 90% vseh oddanih glasov. Stranka je dobila pri volitvah čez 120.000 glasov. V Tesaliji

in Solunu je dobila 60% vseh glasov, ali zaradi volilnega sistema, ki je tako napreden kakor jugoslovanski, ni dobila vkljub vsem 60 odstotkom oddanih glasov niti jednega mandata. Brzjav iz Soluna javlja, da je predsednik komunistične stranke Grčije, sodrug Evengelus, poslal na novega ministrskega predsednika Rhalysa brzjavko, v kateri zahteva takojšen izpust na svobodo v ječah v Kavali zaprtih socializistov, in če bodo delavci s silo sami osvobodili zaprte sodruge.

Pri poslednjih volitvah v Grčiji

je komunistična stranka izšla iz boja kot tretja najmočnejša stranka kakor komunistična stranka stranka v Jugoslaviji.

Reakcija v Španiji.

Barcelona, 3. decembra. Sindikaliste in anarhiste zapirajo naprej. Število zaprtih je doseglo že 500, med temi je tudi Martinez, tajnik kovinarske zveze. Cenzura ne dovoljuje časopisom priobčevati nič drugega, kakor uradna poročila. Direktorja nekega liberalnega lista so zaprli in so mu ustavili list, ker je priobčil nekatere dele antimilitarističnega manifesta. Kot odgovor na beli teror se oživlja rdeči teror. V preteklem mesecu je bilo v Barceloni približno 50 policajev in voditeljev delavskih zvez in žolnih strokovnih organizacij žrtev atentatov. Izvrševalni odbor socialistične strokovne zveze je objavil poziv proti zapiranju in nameravani deportaciji delavcev na otok Fernando Poo (Afrika). Poziv je brez podpisov, ker mora revolucionarno delo biti nezakonito. V Saragossi traja generalni štrajk že 14 dni. Tja odposlano vojaštvo se je obotavljalo, izvrševati stavkokazno delo.

Stališče španske socialistične stranke.

Madrid, 5. decembra. Nacionálni komite španske socialistične stranke se je odločil, da ne prisostvuje konferenci v Bernu ali kateri drugi, ki ima namen, da rekonstruira internacionalo. V Rusiji se nahajata dva odposlanca, ki imata nalogo, da se pogajata z izvrševalnim odborom III. internacionale v svrhu vzprejema španske socialistične stranke.

Generalni štrajk v Španiji.

Paris, 9. decembra. Iz Madrida poročajo: Položaj je jako kritičen. V Madridu se posvetujejo ministrski svet vsaki dan. Sevilla, Saragossa, Valenzia in cela Catalonia so zaradi štrajka brez kruha. Vlada s svojimi brutalnimi odredbami vedno bolj draži proletarijat.

Ujedinjenje poljskih in nemških komunistov v Gornji Šleziji.

Med nemško in poljsko buržoazijo obstoja velik šovinističen spor zaradi Gornje Šlezije. Dočim pa se buržoazija prepira in pripravlja nove vojne, se proletarijat v Gornji Šleziji združuje in pripravlja boj proti buržoaziji. Ob priliki triletne ruske revolucije dne 7. novembra so se zbrali v Gornji Šleziji na konferenci delegatje tamošnjih delavskih organizacij, ki pripadajo tretji internacionali in sicer: Neodvisne socialdemokratske stranke Nemčije in komunistične stranke Gornje Šlezije (prejšnje leve poljske socialdemokratske stranke). Soglasno je bilo zaključeno, da se vse tri stranke ujedinijo v komunistično stranko Gornje Šlezije. Bil je takoj izbran začasni izvrševalni odbor.

Porazi antante na vzhodu.

Moskva, 9./XII. — Petrograjska »Pravda« piše o neuspehih antantne politike na bližnjem vzhodu. Konec Vranglove pustolovščine in zlom Vranglovega režima v Turčiji so znaki velikega pomena, ker pričajo skorajšnji

konec antantnega imperijalizma in kapitalizma. Sovjetska Rusija v zvezi z vzhodnimi narodi in svetovnim proletarijatom pospešuje ta konec.

Revolucionarno gibanje v Indiji.

Moskva, 6. decembra. Kljub angleški cenzuri prihajajo vesti iz Indije, da se revolucionarno gibanje širi. V Kalkuti je izbruhnil štrajk, ki se razširja tudi na druga mesta. Oblasti so brez sile. Kuirs rupije pada.

Zdravstveno delo sovjetske Rusije.

Harkov, 8./XII. Pod predsedstvom komisije za ljudsko zdravje je komisija zdravstvenega stanja preiskala Donsko okrožje in ugotovila v splošnem zadovoljujoče stanje in preskrbo bolnišnic. Donskemu okrožju so dali na razpolago petino vseh zdravil, ki so določena za Ukrajino.

Odgovor lažnjivemu piscu v »Napreju«.

Socialpatrijotski »Napreju«, ki ob vsaki priliki blati žrtve delavskih bojev, je to nmazano delo vršil zlasti med volilnim bojem in namigaval v št. 264, 270, 272, 273, glede veselice da Kozlerjevemu vrtu in delitve čistega dobička vdovam in sirotam žrtev Zaloške ceste, da se je čisti dobiček veselice porabil v agitacijske svrhe in privatne namene. Dotični dopisun se v svoji nesramni lažnjivosti sam pobija, ker govori enkrat o 80.000, drugič o 60.000 kron. Pvdpisani povem dotičnemu lažnjivcu in podležu v »Napreju« in ugotavljam sledeče: Za veselico na Kozlerjevem vrtu, ki je niso priredili komunisti temvdč odpuščeni železničarji, so si prireditelji izbrali petčlanski odbor, ki je predal računske knjige o prometu veselice z računi in pobotnicami kakor tudi delitev podpor vdovam in sirotam kontroli delegatom organizacij v Mariboru, Zidanem mostu, Trbovljah, Jesenicah, Kranju in Ljubljani. Knjige in računi, ki so bili odobreni kot brezhbitni in nahajajoči se v redu, so še sedaj na razpolago. Dotičnemu piscu v »Napreju«, ki svoje gnjssne lastnosti očita poštenim in požrtvovalnim ljudem, povem, da je nesramen lažnik in podel obrekovalac in zlobna kukavica, ki se skriva za hrbtom odgovornega urednika.

Za petčlanski odbor:

Jožef Curhalek, blagajnik.

Za vsebino tega članka odgovarja uredništvo toliko kolikor to določa zakon.

Iz Upravištva.

Vsem razprodajalcem »Rdečega Prapora« smo razposlali obračune ter jih prosimo, da se natančno ravnajo po navodilih, ki so tiskana na drugi strani teh obračunov. Vsem onim razprodajalcem, ki se ne bodo po teh začasnih navodilih ravnali, bodemo ustavili list.

Krajevna polit. organizacija komunistične stranke v Ljubljani.

Dne 21. t. m. ob 7^{1/2} uri zvečer se vrši v Delavskem domu, Turjaški trg št. 2, **izvanreden občni zbor** krajevne politične organizacije v Ljubljani z sledečim dnevnim redom:

1. poročila,
2. volitev odbora,
3. organizacija in agitacija,
4. razno.

Sodrugi! Navzočnost vsih je neobhodno potrebna! Prinesite legitimacije s seboj.

Odbor.

Zagorje. Komunistična omladina v Zagorju vabi svoje člane na skupščino, ki se vrši v nedeljo, dne 19. t. m. ob 10. uri dopoldne. Vabimo vse člane, da se radi velike važnosti dnevnega reda udeleže vsi. Brez članskih izkaznic vstop ni dovoljen.

Odbor.